

Przedmiotowy Regulamin Konkursowy
I Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego
dla uczniów szkół podstawowych
w roku szkolnym 2017/2018

Rozdział 1.

Informacje ogólne

§ 1. 1. Informacje ogólne dotyczące konkursów przedmiotowych, w tym zewnętrznych podstaw prawnych (ustawowych i na poziomie przepisów wykonawczych Ministra Edukacji Narodowej), ujęte zostały w *Regulaminie ogólnym konkursów przedmiotowych dla uczniów szkół podstawowych, dotychczasowych gimnazjów oraz klas dotychczasowych gimnazjów prowadzonych w szkołach innego typu województwa świętokrzyskiego w roku szkolnym 2017/2018* dostępnym na stronie internetowej Kuratorium Oświaty w Kielcach.

2. Strona internetowa Kuratorium Oświaty w Kielcach jest podstawowym źródłem informacji o prawnych i organizacyjnych aspektach I Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2017/2018 oraz miejscem zamieszczania aktualnych komunikatów dotyczących przebiegu Konkursu, w tym – wyników jego poszczególnych eliminacji.

§ 2. Niniejszy Regulamin określa aspekty I Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych w roku szkolnym 2017/2018, które nie zostały uregulowane w *Regulaminie ogólnym*, o którym mowa w §1 ust. 1.

§ 3. Na stronie internetowej Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli (<http://www.scdn.pl>, zakładka *Konkursy przedmiotowe*) publikuje się, po każdym etapie Konkursu, odpowiednie testy konkursowe z roku szk. 2017/18.

Rozdział 2.

Cele I Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych

§ 4. Nadrzędnym celem I Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych jest wspieranie i rozwijanie zainteresowań oraz uzdolnień uczniów, a także pogłębianie ich wiedzy i umiejętności w dziedzinie języka polskiego, w szczególności:

1. kształtowanie postawy poszanowania tradycji i kultury własnego regionu i narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji;

2. rozwijanie kompetencji uczniów, w szczególności:

1) czytania – pojmowanego jako:

a) umiejętność rozumienia znaczeń dosłownych i przenośnych zawartych w różnych tekstach kultury,

b) umiejętność świadomego i refleksyjnego odbierania, analizowania i interpretowania różnych tekstów kultury, z wykorzystaniem terminów i pojęć adekwatnych dla tych tekstów;

- 2) myślenia naukowego – rozumianego jako umiejętność formułowania wniosków opartych na obserwacjach empirycznych i analizowaniu historycznych i aktualnych zjawisk/ wydarzeń kulturalnych, społecznych, obyczajowych itp.;
 - 3) umiejętności komunikowania się w języku ojczystym, w tym:
 - a) wypowiadanie się w piśmie ze świadomością formy odpowiedniej do celu wypowiedzi oraz rodzaju sytuacji komunikacyjnej, na tematy związane z tekstami kultury i własnymi zainteresowaniami,
 - b) posługiwanie się językiem ojczystym ze świadomością obowiązujących norm fleksyjnych, składniowych, słowotwórczych, ortograficznych i interpunkcyjnych;
 - 4) umiejętności docierania do informacji i korzystania z tych informacji;
 - 5) umiejętności uczenia się jako sposobu zaspokajania ciekawości poznawczej;
 - 6) świadomości i ekspresji kulturalnej, rozumianej jako docenianie znaczenia uczenie się twórczego wyrażania idei, doświadczeń i uczuć za pośrednictwem szeregu środków wyrazu, w szczególności sztuk teatralnych, literatury i sztuk wizualnych;
 - 7) kompetencji społecznych i obywatelskich;
 - 8) krytycznego myślenia, kreatywności oraz twórczego rozwiązywania problemów.
3. Promowanie osiągnięć uczniów i ich nauczycieli.

Rozdział 3.

Organizacja I Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych

§ 5. 1. Uczestnicy I (szkolnego) etapu I Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych rozwiązują test sprawdzający wiedzę i umiejętności. Test będzie się składać z zadań zamkniętych (na dobieranie lub/i wielokrotnego wyboru, lub/i prawda-fałsz) oraz z zadań otwartych (krótkiej odpowiedzi oraz/lub zadania z luką oraz zadań rozszerzonej odpowiedzi, sprawdzających umiejętność redagowania jednej z form wypowiedzi wskazanej w § 12 ust. 1 pkt 3 i 5¹).

2. Na rozwiązanie zadań konkursowych uczniowie będą mieć **90 minut** (nie wlicza się do tego czasu czynności organizacyjnych).

§ 6. 1. Zadaniem uczestników II (powiatowego) etapu I Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych będzie rozwiązanie testu on-line. Test będzie się składać z zadań zamkniętych.

2. Na rozwiązanie zadań uczniowie będą mieć **60 minut** (z wyłączeniem czynności organizacyjnych).

¹ Prace niespełniające kryterium zgodności ze wskazaną w poleceniu formą wypowiedzi nie będą oceniane wg pozostałych kryteriów wskazanych w szczegółowym kluczu oceniania – uczeń otrzyma za całe zadanie otwarte 0 punktów z adnotacją: *Praca nie spełnia kryterium zgodności ze wskazaną formą wypowiedzi.*

§ 7. 1. Uczestnicy III (wojewódzkiego) etapu I Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych rozwiązują test sprawdzający wiedzę i umiejętności, składający się z zadań zamkniętych (na dobieranie lub/i wielokrotnego wyboru, lub/i prawda-falsz) oraz z zadań otwartych (zadań krótkiej odpowiedzi oraz/lub zadań z luką oraz zadania rozszerzonej odpowiedzi, sprawdzającego umiejętność redagowania wskazanej formy wypowiedzi z katalogu podanego w § 12 ust. 1 pkt 3 oraz w §14 ust. 1 pkt 1).

2. Praca pisemna ucznia (zadanie rozszerzonej odpowiedzi – wypracowanie) będzie oceniana według następujących kryteriów:

- 1)** zgodność ze wskazaną objętością pracy²;
- 2)** związek treści z tematem oraz wartości merytoryczne wypowiedzi;
- 4)** oryginalność ujęcia tematu;
- 5)** zgodność z sugerowaną formą wypowiedzi;
- 6)** poprawność kompozycyjna;
- 7)** poprawność językowo-stylistyczna;
- 8)** poprawność gramatyczna;
- 9)** poprawność ortograficzno-interpunkcyjna;
- 10)** estetyka pracy.

3. Na rozwiązanie zadań testowych (w tym – zredagowanie pracy pisemnej w ramach zadania rozszerzonej odpowiedzi) uczniowie będą mieć **120 minut** (z wyłączeniem czynności organizacyjnych).

§ 8. Na II – powiatowym oraz na III – wojewódzkim etapie Konkursu prace uczniów są kodowane.

§ 9. Dyrektor szkoły/placówki, w której odbywają się eliminacje każdego etapu Konkursu, jest odpowiedzialny za właściwe przygotowanie sali na czas trwania konkursu (brak pomocy dydaktycznych na ścianach z zakresu tematycznego konkursu, samodzielne stanowiska do pracy dla każdego ucznia, właściwe odstępy między uczestnikami konkursu itp.).

§ 10. Na każdym etapie Konkursu zabrania się wnoszenia do sal, w których odbywa się konkurs, pomocy, które mogą umożliwić uczniowi dostęp do informacji składających się na wymagania konkursowe, w tym: podręczników, innych książek oraz środków łączności (np. telefonów komórkowych).

§ 11. 1. Na każdym etapie Konkursu uczniowie mogą korzystać z brudnopisów (oznaczonych pieczęcią szkoły/placówki kartek) przygotowanych przez dyrektora szkoły/placówki, w której odbywa się dany etap.

2. Po zakończeniu pracy z testem uczeń oddaje brudnopis Komisji Konkursowej/ Międzyszkolnemu Zespołowi Nadzorującemu. Treść zapisów w brudnopisie, niezależnie od ich jakości, nie podlega sprawdzaniu.

3. Brudnopisy nie stanowią dokumentacji konkursowej w rozumieniu zapisów *Regulaminu ogólnego Konkursów Przedmiotowych* i nie podlegają obowiązkowi przechowywania do końca roku szkolnego 2017/2018.

Rozdział 4.

Zakres wiedzy i umiejętności na poszczególnych etapach Konkursu

² W objętość pracy pisemnej ucznia (wypracowania) nie wchodzi zapisy typu: kod ucznia, data i miejsce eliminacji, treść polecenia/temat wypracowania. Do objętości wypracowania nie zalicza się szacunkowa łączna objętość skreśleń dokonanych przez ucznia. Prace niespełniające kryterium objętości nie będą oceniane wg pozostałych kryteriów – uczeń otrzyma za całe zadanie 0 punktów z adnotacją: *Praca nie spełnia kryterium objętości.*

§ 12. Zakres wiedzy i umiejętności wymagany na I (szkolnym) etapie Konkursu obejmuje:

1. Wymagania w zakresie przedmiotu język polski – kształcenie literacko-kulturowe

– uczeń wykazuje się wiedzą i umiejętnościami w zakresach: odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji, analizy i interpretacji tekstów kultury oraz tworzenia wypowiedzi, w szczególności:

- 1) odbiera teksty kultury na poziomie dosłownym i przerośnym, wskazuje informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte), odróżnia w tekście prawdę lub fałsz, realizm od fantastyki oraz fikcję artystyczną od rzeczywistości;
- 2) wypowiada się w piśmie – poprawnie pod względem językowym, interpunkcyjnym, ortograficznym, ze świadomością formy odpowiedniej do celu wypowiedzi – na tematy związane z tekstami kultury i własnymi zainteresowaniami;
- 3) rozpoznaje formy gatunkowe: zaproszenie, zawiadomienie i ogłoszenie, instrukcję, w tym przepis; redaguje te teksty użytkowe oraz prostą notatkę, w tym – notatkę encyklopedyczną z zastosowaniem popularnych kwalifikatorów, notatkę w formie planu, notatkę w formie streszczenia;
- 4) identyfikuje: baśń, legendę, mit, bajkę, fraszkę, wiersz, przysłowie, komiks;
- 5) tworzy, dbając o relacje między częściami składowymi wypowiedzi (tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity), spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych:
 - a) list oficjalny,
 - b) list prywatny (pisany z perspektywy własnej lub bohatera fikcyjnego/ historycznego),
 - c) opis (krajobrazu, postaci, przeżyć wewnętrznych, przedmiotu, krajobrazu),
- 6) określa funkcję różnych elementów tekstu, używając w szczególności następujących terminów i pojęć (oprócz wymienionych w ust. 1 pkt 1-5): temat i główna myśl tekstu, nadawca i odbiorca wypowiedzi (autor, narrator, czytelnik, słuchacz), bohater, porównanie, przerośnia, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, wers, zwrotka (strofa), rym, rytm, wiersz (rymowany i biały), akcja, wątek, wydarzenie, morał, przesłanie utworu, poezja, proza.

2. Wymagania w zakresie przedmiotu język polski – kształcenie językowe. Uczeń:

- 1) rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik);
- 2) rozpoznaje w tekście zdania pojedyncze nierozwinięte i rozwinięte, równoważniki zdań – i rozumie ich funkcje;
- 3) przekształca zdania pojedyncze w równoważniki zdań i odwrotnie – odpowiednio do przyjętego celu;
- 4) rozpoznaje w wypowiedziach podstawowe części mowy (rzeczownik, czasownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła) i wskazuje różnice między nimi, oddziela temat fleksyjny od końcówki;
- 5) rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczb, osób, czasów i rodzajów gramatycznych – rozumie ich funkcje w wypowiedzi;
- 6) rozpoznaje części mowy odmienne i nieodmienne (ich podstawowe kategorie fleksyjne i funkcje w zdaniu), stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych;

- 7) odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych, rozpoznaje bezosobowe formy czasownika: formy zakończone na -no, -to, konstrukcje z „się”, rozumie ich funkcję w wypowiedzeniu;
- 8) odróżnia i poprawnie zapisuje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, w tym zdania i równoważniki zdań;
- 9) rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach.
- 10) pisze poprawnie pod względem ortograficznym, w tym w razie potrzeby wykorzystuje wiedzę o:
 - a) wymianie głosek w wyrazach pokrewnych oraz w tematach fleksyjnych wyrazów odmiennych,
 - b) różnicach w wymowie i pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych,
 - c) zapisie „nie” z rzeczownikami, przymiotnikami i czasownikami,
 - d) sposobach pisania nazw własnych i nazw pospolitych;
- 11) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, znaku wykrzyknika.

§ 13. Zakres wiedzy i umiejętności wymagany na II (powiatowym) etapie Konkursu:

1. Wymagania w zakresie przedmiotu język polski – kształcenie literackie i kulturowe³ obejmują zakres z I (szkolnego) etapu Konkursu, a ponadto uczeń:

- 1) rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat oraz określa cechy charakterystyczne dla tych rodzajów;
- 2) rozróżnia gatunki epiki, w tym: opowiadanie i powieść (i ich odmiany, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, fantasy), nowelę, dziennik, pamiętnik;
- 3) określa cechy charakterystyczne sonetu, pieśni, trenu; przypisuje podany utwór do odpowiedniego gatunku;
- 4) rozpoznaje balladę, określa jej charakterystyczne cechy gatunkowe,
- 5) zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, neologizm, eufemizm;
- 6) świadomie posługuje się terminami związanymi z cechami i tworzywem przekazów audiowizualnych (film, program telewizyjny, program informacyjny, program rozrywkowy, obraz, dźwięk, scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska);
- 7) określa funkcję różnych elementów pieśni i piosenki patriotycznej;

³ Por. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r., poz. 977) oraz Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia

8) dostrzega różnice między literaturą piękną a naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcję tych rodzajów piśmiennictwa.

2. Wymagania w zakresie przedmiotu język polski – kształcenie językowe obejmują zakres wiedzy i umiejętności z I (szkolnego) etapu Konkursu, a ponadto uczeń:

- 1) rozpoznaje typy wypowiedzi: zdania złożone (współrzędnie i podrzędnie) i rozumie ich funkcje, rozpoznaje wykresy tych wypowiedzi,
- 2) rozpoznaje związki wyrazów w zdaniu, wyróżnia człon nadrzędny i podrzędny oraz typy związków,
- 3) rozróżnia wypowiedzenia wielokrotnie złożone,
- 4) rozpoznaje wyraz podstawowy i pochodny, rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant (wskazuje rodzaje formantów i ich funkcje w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym),
- 5) rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne i wskazuje rdzeń,
- 6) rozróżnia synonimy i antonimy, stosuje je we własnych tekstach;
- 7) poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki i używa ich we właściwych kontekstach,
- 8) zna podstawowe pojęcia z fonetyki (głoska, litera, sylaba, akcent), zna i rozumie reguły akcentowania wyrazów.

§14. Zakres wiedzy i umiejętności wymagany na III (wojewódzkim) etapie Konkursu:

1. Wymagania w zakresie przedmiotu język polski – kształcenie literacko-kulturowe obejmują zakres z I (szkolnego) i II (powiatowego) etapu Konkursu, a ponadto uczeń:

- 1) tworzy, dbając o relacje między częściami składowymi wypowiedzi (tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity), spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych:
 - a) opowiadanie z dialogiem (twórcze i odtwórcze),
 - b) pamiętnik i dziennik (pisane z perspektywy bohatera historycznego/literackiego/filmowego lub własnej),
 - c) sprawozdanie (np. z wycieczki, wydarzenia historycznego lub kulturalnego),
 - d) recenzja,
 - e) rozprawka,
 - f) charakterystyka;
- 2) świadomie posługuje się terminami związanymi z cechami i tworzywem dramatu (didaskalia, tekst główny, akt, scena, dialog, monolog) oraz widowiska teatralnego (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty),
- 3) rozpoznaje cechy gatunkowe komedii i tragedii,
- 4) zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa funkcje,
- 5) rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa, sceniczna, radiowa) oraz wskazuje różnicę między tekstem literackim a jego adaptacją,

- 6) rozpoznaje cechy gatunkowe epopei,
- 7) rozpoznaje i wskazuje charakterystyczne cechy: inwokacji, apostrofy, pytania retorycznego; wyjaśnia ich rolę w tekście literackim;
- 8) rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy i publicystyczny;
- 9) znajduje w literaturze i innych współczesnych tekstach kultury nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych.

2. Wymagania w zakresie przedmiotu język polski – kształcenie językowe obejmują zakres z I (szkolnego) i II (powiatowego) etapu Konkursu, a ponadto uczeń:

- 1) przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie – odpowiednio do przyjętego celu;
- 2) rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany;
- 3) poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje, przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie,
- 4) rozpoznaje i nazywa związki wyrazów w zdaniu, związki znaczeniowe między wyrazami;
- 5) zna typy skrótów i skrótowców i określa ich funkcję w tekście.

Rozdział 6.

Wykaz literatury obowiązującej uczestników

§15. Podstawową literaturą obowiązującą ucznia są podręczniki szkolne do języka polskiego (kl. IV – VII), dopuszczone do użytku szkolnego przez Ministra Edukacji Narodowej.

§16. Wskazane jest, aby uczeń podczas przygotowania się do kolejnych etapów Konkursu korzystał z materiałów zamieszczonych na portalu Wolne Lektury (teksty literackie, opracowania).

§17. Na I (szkolnym) etapie Konkursu uczeń powinien znać następujące lektury:

- 1) Biblia: stworzenie świata i człowieka oraz opowieści ewangeliczne” o siewcy, o talentach, o pannach roztropanych, o miłosiernym Samarytaninie,
- 2) wybrane mity greckie: o powstaniu świata, o Prometeuszu, o Syzyfie, o Demeter i Korze, o Dedalu i Ikarze, o Heraklesie, o Tezeuszu i Ariadnie, o Orfeuszu i Eurydyce,
- 3) wybrane baśnie polskie i europejskie, w tym: Charles Perrault, *Kopciuszek*, Aleksander Puszkina, *O rybaku i złotej rybce*,
- 4) wybrane legendy świętokrzyskie,
- 5) wybrane bajki, w tym – Ignacego Krasickiego,
- 6) wybrane fraszki, w tym – Jana Kochanowskiego, Jana Sztudyngera,
- 7) Adam Mickiewicz *Adam, Reduta Orzona, Śmierć Pułkownika*,
- 8) Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego*;
- 9) wiersze poetów wskazanych w podstawie programowej, w szczególności: Joanny Kulmowej, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego.

§ 18. Na II (powiatowym) etapie Konkursu uczeń powinien znać następujące lektury:

- 1) Henryk Sienkiewicz, *W pustyni i w puszczy*;
- 2) Jan Kochanowski, tren I, V, VII, VIII;
- 3) Jan Kochanowski, wybrane pieśni;
- 4) Bolesław Prus, *Katarynka*;
- 5) opowiadanie i powieść (i ich odmiany, np. obyczajowe, przygodowe, detektywistyczne, fantastycznonaukowe, *fantasy*), nowelę, dziennik, pamiętnik,
- 6) Adam Mickiewicz, wybrany sonet z cyklu *Stepy Akermańskie*;
- 7) określa cechy charakterystyczne sonetu, pieśni, trenu; przypisuje podany utwór do odpowiedniego gatunku,
- 8) Adam Mickiewicz, *Pani Twardowska, Powrót taty, Świtezianka*,
- 9) wiersze poetów wskazanych w podstawie programowej, w szczególności: Wisławy Szymborskiej, Czesława Miłosza.

§ 19. Na III (wojewódzkim) etapie Konkursu uczeń powinien znać następujące lektury:

- 1) Aleksander Fredro, *Zemsta*;
- 2) Adam Mickiewicz, *Pan Tadeusz* – fragmenty: ks. I. Inwokacja, w. 1-22; opis szlacheckiego dworu, w. 23-72; ks. XII. *koncert Jankiela*, w. 665-735;
- 3) Juliusz Słowacki, *Balladyna*;
- 4) Henryk Sienkiewicz, *Latarnik*;
- 5) Olaf Fritsche, *Skarb Troi*;
- 6) Marcin Koziół, *Skrzynia władcy piorunów*;
- 7) wiersze poetów wskazanych w podstawie programowej, w szczególności: Joanny Kulmowej, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego.

§ 20. Komisja Wojewódzka I Wojewódzkiego Konkursu z Języka Polskiego dla uczniów szkół podstawowych proponuje literaturę pomocniczą dla ucznia:

- 1) Bąk J., *Słownictwo i frazeologia w ćwiczeniach*, Wydawnictwo Piątek Trzynastego, Łódź 2015 lub wcześniejsze.
- 2) Behrendt A., *Postacie biblijne i mitologiczne w języku*, Wydawnictwo BBNET, 2014.
- 3) Częścik A., Częścik J., *Gramatyka, co z głowy nie umyka*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2008.
- 4) Częścik A., Częścik J., *Interpunkcja, czyli przestankowanie, co w głowie zostanie*, Wydawnictwo Harmonia, Gdańsk 2011.
- 5) Kłakówna Z. A., Wiatr K., *Nowa sztuka pisania. Klasy 4-6 szkoły podstawowej*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2006.
- 6) Miodek J., *Nie taki język straszny. O polszczyźnie dla uczniów*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk 1996 i późniejsze.
- 7) Miodek J., *Ojczyzna polszczyzna dla uczniów*, Gdańskie Wydawnictwo Oświatowe, Gdańsk 1996 i późniejsze.
- 8) Nagajowa M., *Sztuka dobrego pisania i mówienia*, Wydawnictwo Oświata, Warszawa 2003.
- 9) Włodarczyk B., Kremiec A., Rolka L., Stopka D., *Słownik poezji SP GREG*, Wyd. GREG, 2008.
- 10) Piekarczyk J., *Słownik polskich postaci historycznych*, Wydawnictwo GREG, 2005.

- 11) *Słownik szkolny. Malarze, rzeźbiarze, architekci* [praca zbiorowa], WSiP, Warszawa 1993 i późniejsze.
 - 12) Snoch B., *Słownik szkolny. Terminy i pojęcia historyczne*, WSiP, Warszawa 1998 i późniejsze.
 - 13) Stankiewicz J., *Legendy świętokrzyskie*, Wydawnictwo Glob - Tour, Kielce, 2002.
 - 14) *Zaczarowana Kraina* - gra interaktywna i quiz na portalu Wrota Świętokrzyskie (przydatne w pracy z uczniem narzędzie ułatwiające poznanie wybranych obiektów dziedzictwa kulturowego regionu): http://www.e-swietokrzyskie.pl/gra/public_html/
 - 15) Podstawowe pojęcia filmowe (Materiał pomocniczy Centrum Edukacji Obywatelskiej): http://www.ceo.org.pl/sites/default/files/news-files/podstawowe_pojecia_filmowe.pdf
2. Uczestników Konkursu oraz nauczycieli – ich opiekunów przedmiotowych powinna wspomagać biblioteka szkolna, dysponująca zbiorami, zarówno w postaci księgozbioru, jak i w postaci zasobów multimedialnych. Nauczyciele przygotowujący ucznia do Konkursu powinni odwoływać się do zasobów biblioteki szkolnej i współpracować z nauczycielami bibliotekarzami w celu przygotowania uczniów do samokształcenia i świadomego wyszukiwania, selekcjonowania i wykorzystywania informacji.

Rozdział 7.

Wykaz literatury stanowiącej pomoc dla nauczyciela

§21. Pomoc dla nauczyciela przygotowującego ucznia do Konkursu stanowią następujące publikacje:

- 1) Machnicki J., *Przewrotna historia Polski do 1795 r.*, MAC Edukacja S.A., Kielce 1999 i późniejsze.
- 2) Olczak E. (red.), *Polaków dzieje malowane*, Wydawnictwo Demart, 2016 lub wcześniejsze oraz poradniki dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej Ośrodka Rozwoju Edukacji: <http://www.ore.edu.pl/>
- 3) Braun M., Mach M., *Jak pracować ze zdolnymi? Poradnik dla nauczycieli i rodziców*, ORE, Warszawa 2012.
- 4) Czarnocka M., Foryś M., Truś T., *Rozpoznać, wspierać, rozwijać. Poradnia psychologiczno-pedagogiczna i szkoła a uczeń zdolny*, ORE, Warszawa 2014.
- 5) Fechner-Sędzicka I., *Model pracy z uczniem zdolnym w szkole podstawowej. Jak praktycznie i systemowo zorganizować edukację uczniów zdolnych na poziomie szkoły podstawowej?*, ORE, Warszawa 2013.
- 6) Knopik T., *Czas wolny... od nudy. Zrównoważony rozwój uczniów zdolnych w ramach zajęć pozalekcyjnych*, ORE, Warszawa 2014.
- 7) Kosyra-Cieślak T., *Praca z uczniem zdolnym na lekcjach języka polskiego i zajęciach pozalekcyjnych*, ORE, Warszawa 2013.
- 8) Limont W., Cieślakowska J., Jastrzębska D. [red.], *Zdolni w szkole, czyli o zagrożeniach i możliwościach rozwojowych uczniów zdolnych. Poradnik dla nauczycieli i wychowawców*, ORE, Warszawa 2012.

